

ИЗВЕШТАЈ О СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ НАСТАВНИКА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ДИРЕКТОРА У ШКОЛСКОЈ 2022/23.

У току школске 2022/23. године реализован је одређени број стручних семинара, како ван установе, тако и на нивоу установе, тј. организованих у самој установи (у форми обука и предавања за запослене (на основу плана стручног усавршавања унутар установе), а и у форми реализације акредитованих семинара од стране организатора семинара), а све на основу Плана стручног усавршавања запослених, који је предложен од стране Стручних већа и размотрен на Педагошком колегијуму.

Велики број наставника похађао је и ове године онлајн семинаре за које се још у време наставе на даљину указала потреба, али је и даље актуелна тема с обзиром на стицање дигиталних компетенција наставника. Свакако, наставници су посећивали и поједине семинаре стручног усавршавања у складу са личним планом професионалног развоја, који су већим делом били у вези са стручним знањима, у оквиру предмета који предају, поготово они наставници чија су матична друштва организовала семинаре стручног усавршавања.

Семинари стручног усавршавања, које су наставници похађали у току прошле школске године су разнолики. Неки од тих семинара су из Каталога акредитованих семинара, а неки су у складу са личним интересовањима и могућностима запослених у датом тренутку. Неки од тих семинара нису објављени у Каталогу, већ наставници подносе потврду о похађаном семинару, а бодови им се рачунају на основу *Интерног правилника унутар установе*.

Наставницима је било омогућено стално стручно усавршавање, како на акредитованим стручним семинарима и семинарима који нису у каталогу, тако и у оквиру установе –у тзв. хоризонталном усавршавању – кроз реализацију разних активности које су предвиђене *Интерним правилником о стручном усавршавању у установи*: пренос знања са посећених семинара, одржавање и узајамно посећивање угледних и огледних часова, реализација интердисциплинарних часова, реализација примера добре праксе пројектне наставе, организација такмичења и припрема ученика за иста, организација разних предавања, трибина, изложби, културних манифестација за ученике, организовање одласка ученика на културне манифестације... Неки од примера за то су следеће активности реализоване у сарадњи наставника са ученицима: организација „Фестивала науке у Првој“, „Београдског фестивала науке на Сајму“, „Фестивала физике у Музеју науке и технике“, „Отварање Мејкерс лаб – научне радионице из области биологије, физике, информатике...“, организовање одласка ученика у позориште (*Един* у ЈДП-у, *Пристанак* у Атељеу 212, *64* у Атељеу 212, *Ноћна стража* у Атељеу 212, *Власт* у Народном позоришту, *Путујуће позориште Шопаловић* у ЈДП-у, *Мизантроп* у БДП-у, *Царство мрака* у Народном позоришту, *Ситнице које живот значе* у Народном позоришту, *Зли дуси* у Народном

позоришту, као и организовање одласка са ученицима на многе друге представе. Затим, организовање одласка матураната у Музеј Иве Андрића, посета са ученицима изложби дела Саве Шумановића у Дому војске, присуство ученика филмском фестивалу *Босифест* посвећеном особама са инвалидитетом, присуство ученика концерту ансамбла Ренесанс у Дечијем културном центру, у Дечијем културном центру присуство ученика концерту *Мери госпел хора*, присуство ученика отварању изложбе „Васко Попа – Далеко у нама“ и представљању зборника „Сазвежђа Васка Попе“ у Библиотеци града Београда, разговор ученика у кафеу „16“ са представницима Центра за интеграцију младих о начину рада *Свратишта* и о помоћи у интеграцији младих из маргинализованих група у друштво, присуство ученика вечерњој књижевној трибини посвећеној Матији Бећковићу „*Ниси ти више мали*“ у Руском дому, присуство наших ученика и многим другим манифестацијама. Неке од предвиђених активности у оквиру *Интерног правилника о стручном усавршавању у установи* су и остваривање пројеката образовно васпитног карактера у установи - припрема Свечане академије поводом Дана школе, припрема Свечане академије поводом прославе Светог Саве, разне активности у циљу популаризације школе – књижевне трибине и књижевна поднева, огледни часови који су прерасли чак у ученичке представе, попут реализације огледног часа из историје „*Под маслинама на Крфу*“, реализација угледног часа на тему „*Једна моја генерацијска порука против насиља*“, а у оквиру изборног предмета „Језик, медији и култура“, угледни час „*Нечиста крв – историјски, социолошки, психолошки и биолошки слој романа*“, угледни часови на тему „*Србија у Првом светском рату*“ поводом одласка на матурску екскурзију, угледни час на тему „*Парламентаризам у Краљевини СХС/Југославији*, корелацијски угледни час (српски језик и књижевност – историја) историјско-књижевна анализа дела „*На Дрини ћуприја*“, положај Срба под османском влашћу као и живот и дело Мехмед-паше Соколовића, угледни час *Вечна младост Молијерова*, угледни час *Дебата „Religious Classes Should Be Mandatory in Schools*“, и многи други. Такође, у свечаној сали гимназије одржана су предавања и трибине за ученике: предавање за ученике у свечаној сали књижевника и кустоса Љубомира Сарамандића „*Ходочашће на Крф*“, организација и реализација *презентационе дебате* у свечаној сали школе, организација прославе Дана језика, одржана је трибина са перкусионистом Игором Винсом, одржана је манифестација *Прва има таленат* на којој су наступили талентовани солисти, трибина „*Планета или пластика*“ у организацији матуранта наше гимназије... Оно што је, такође, вредно споменути је и популаризација школе (видео приказ о лику и делу Петра Кочића, начињен у складу са препоруком Школске управе Београд, а у вези са обележавањем Дана заставе, 15. септембра; (материјал достављен Представништву Републике Српске у Србији), организација и припрема ученика за реализацију драмско-поетског приказа у оквиру екскурзије ученика 4. разреда (острво Видо), учешће чланова музичких секција *Бендови прве* и *Талентовани солисти* на хуманитарном концерту у Кикинди у оквиру наставка сарадње са гимназијом Душан Васиљев, одржавање *9. Арт еко каравана* посетом Нишкој гимназији Стеван Сремац где су реализоване музичке, ликовне и еколошке радионице уз

уознавање са културним знаменитостима града, реализација *хуманитарног базара* у дворишту Прве београдске гимназије...

Као што се може приметити наставници су били активни у организацији ученика и организацији разних предавања стручњака, презентационих дебата, предавања за ученике, и свеукупно гледано, организацији разних других активности, које су предвиђене „*Интерним правилником о стручном усавршавању запослених у оквиру установе*“.

Поред тога, одређени број наставника се усавршавао проширивањем својих стручних и општеобразовних знања, учествујући у раду својих матичних стручних друштава и већа, у раду својих матичних факултета, а и сами наставници су омогућили сарадњу са стручњацима ван школе, као и са матичним факултетима. Било је примера рецензија и евалуација уџбеника; ауторизације дигиталних уџбеника, наставници су припремали ученике за општинска, градска и републичка такмичења, израђивали су тестове за такмичења, учествовали као чланови комисије/прегледачи на свим нивоима такмичења из доста предмета. Такође, запослени су посећивали стручне скупове, попут стручног скупа / округлог стола „*Позиционирање педагога у савременом васпитно – образовном контексту*“ и др.

Одређени број наставника био је ангажован на завршном испиту на крају основног образовања и васпитања – као дежурни наставник, прегледач или члан окружне комисије. Пошто је наша школа још претходне године учествовала у пилот пројекту *Државне матуре*, поједини запослени су похађали обуку „*Разговор и радионица на тему читања, тумачења и коришћења резултата испитивања ученичких постигнућа/Пројекат државне матуре*“, а доста њих је учествовало у реализацији и самог *пробног Завршног испита Државне матуре*. Многи запослени учествују у раду матичних друштава, и учествовањем у раду својих друштава, запослени имају добробити: унапређивање планова и програма наставе и учења, тј. целокупне наставе, унапређивање рада стручних друштава, могућност упознавања са иновативним процесима у настави, боље информисање и допринос раду Друштва, стручно усавршавање, информисање о актуелним догађајима у области наставе и образовања, информисање о такмичењима, и сл. Све информације које добијају на састанцима стручних друштава, омогућавају наставницима бољи рад. Неки од њих су у управним одборима стручног друштва, чланови комисија за наставу одређених предмета. Све ово су довољни разлози за учешће наставника у стручним друштвима, те се може рећи да је овај вид стручног усавршавања често присутан.

Већина наставника је у претходном периоду похађала републичке семинаре за области у којима су организовани. Одређени број наставника похађао је семинаре из области информационах технологија у настави, примени стандарда и изради тестова и збирки задатака. Наставници српског језика похађали су зимски републички семинар, као и наставници математике. Наставници физике похађали су републички семинар из физике.

Наставници сматрају да би за успешно стручно усавршавање било неопходно појачати сарадњу са матичним факултетима јер би то омогућило праћење савремених токова у струци. Одређени број запослених похађао је и међународне семинаре.

По мишљењу наставника битније и сврсисходније је уже стручно усавршавање од општих семинара.

Акредитовани семинари, као и семинари у складу са личним интересовањима и могућностима (међу којима су и они који нису објављени у Каталогу), а које су наставници похађали ван установе су следећи: семинар *Наши ученици у свету критичког мишљења и медијске писмености*, семинар у организацији фондације Темпус: *Дефинисање исхода учења као предуслов за планирање међународне мобилности*, учешће у радионици коју је организовало Удружење професора француског језика у Народном музеју, под називом *Дидактичка и педагошка експлоатација уметничког дела у служби екологије*, *Обука наставника за примену стандарда образовних постигнућа за Српски као страни језик и програма наставе и учења за Српски као страни језик*, семинар *Обука за реализацију нових програма наставе орјентисане ка исходима*, *Програм за запослене у образовању/дигитална учионица/дигитално комплетан наставник – увођење електронских уџбеника и дигиталних образовних материјала*, вебинар *Ресурси за писање Еразмус+ пројеката за школе*, *целодневна радионица припреме за подношење КА210 пројеката за Мала партнерстава за сарадњу у области младих у оквиру Еразмус+ програма Европске уније*, вебинар *„Девојчица Пипета у свету науке и технике“*, обука у Новом Саду из неколико програма у организацији Достигнућа младих, вебинар *„Како учионицу претворити у лабораторију?“*, *Национална ЕПАЛЕ конференција*, учешће на Међународној конференцији *„Покретачи промене: Нове улоге у образовању“*, одржаној у Палати Србија. Затим, присуство следећим вебинарима и радионицама: *Образовни центар СТЕМ са мрежом наставника „СТЕМ зборница“*, вебинар *„Градитељи будућности: Улога инжењерства у настави“*, *Образовни центар СТЕМ са мрежом наставника „СТЕМ зборница“*, организовали су вебинар *„Пролећни експерименти кроз природу и свемир“* (40+експеримената), *Центар за образовне технологије Западни Балкан организовао је Конференцију „Дигитално образовање 2023.“*, *Образовни центар СТЕМ са мрежом наставника „СТЕМ зборница“*, организовали су вебинар *„Моја планета, моји еко хероји и ја“*, *Образовни центар СТЕМ са мрежом наставника „СТЕМ зборница“*, организовали су вебинар *„Стем са мамом и татом: Активности за децу и родитеље“*, *Српско друштво за молекуларну биологију организовала је вебинар „Изван границе лабораторије: Синтеза теорије и праксе“*, *Е-Twinning Serbia организовала је Meetup –E Twinning „Иновације и образовање-креативност са e-Twinning-ом“*, *Образовни центар СТЕМ са мрежом наставника „СТЕМ зборница“*, организовали су вебинар *„Никола Тесла: Откривање магије и науке иза генија“*, *конференција за родитеље у организацији Дечјег културног центра „Чему служе родитељи“*, *међународни семинар за професоре „Како предавати „Холокауст мецима“*, у организацији Yahad-In Unum и Memorial de Caen (семинар се одржао у Француској)...и многи други.

На нивоу школе организована је реализација интерног предавања у сарадњи директора и педагошко – психолошке службе за наставнике, стручне сараднике и управу школе: „Стрес и начини комуникације“ (Врхпоље, јул 2023. год.). Организоване су и разне обуке које су биле корисне због реализације наставе на даљину и усавршавања дигиталне компетенције код свих запослених, а организовале су их колеге. Неке од тих обука и активности су још претходних година започете, а и ове су се наставиле: Обуке за едукацију о гугл налогу, употребу више налога на једном уређају, употреба гугл учионице, подешавање језика у налогу и у учионици, сви алати који су доступни кроз гугл налог. Налози за супервизију дигиталних учионица и обављена обука за директора, помоћнике директора и педагошко-психолошку службу је допуњена новим садржајима и знањима. Направљени налози за наставнике и ученике су се допуњавали. Настављено је са формулисањем смерница за наставнике како би у што већем броју усавршили своја знања потребна за рад у дигиталном окружењу.

Коришћени су супервизор-налози са којима је директор са заменицима и педагошко - психолошком службом вршио надзор у дигиталним учионицама. Сваки супервизор налог је био за једно одељење (са свим предметима тог одељења).

Поједини наставници, који нису раније, ове школске године су похађали семинар „Програм обуке наставника и стручних сарадника за реализацију наставе орјентисане ка исходима учења и остваривање програма наставе и учења за гимназију“. Велики број наставника похађао је онлајн семинаре у организацији Националне платформе за превенцију насиља у школама „**Чувам те**“: „Безбедно коришћење дигиталне технологије - превенција дигиталног насиља“ , „Заштита деце са сметњама у развоју у случајевима занемаривања и дискриминације, злостављања и насиља“, „Улога установа образовања и васпитања у борби против трговине људима“, „Сарадња полиције и установа образовања и васпитања у превенцији ризичног понашања деце и младих“, „Стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању“, „Обука за запослене – породично насиље“,

На нивоу школе реализован је акредитовани семинар за запослене, који је похађало око 30 запослених: „**Умеће комуникације 1 – како да говоримо и слушамо да би ученици желели да нас чују и да разговарају са нама**“.

Запослени су обављали и остале активности предвиђене *"Интерним правилником о стручном усавршавању запослених у оквиру установе"*. Приликом анализе стручног усавршавања дошло се до податка да је већина наставника укључена у неке облике стручног усавршавања. Евиденција о броју бодова/сати стручног усавршавања запослених у оквиру установе и ван установе постоји у индивидуалним портфолијима запослених.